KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EU) nr 838/2010

av den 23 september 2010

om fastställande av riktlinjer för kompensationsmekanismen mellan systemansvariga för överföringssystemen och för gemensamma regler för överföringsavgifter

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 714/2009 av den 13 juli 2009 om villkor för tillträde till nät för gränsöverskridande elhandel och om upphävande av förordning (EG) nr 1228/2003 ([1]), särskilt artikel 18.5 första meningen, och

av följande skäl:

(1) I kommissionens förordning (EU) nr 774/2010 av den 2 september 2010 om fastställande av riktlinjer för kompensationsmekanism mellan systemansvariga för överföringsnäten och för införande av gemensamma regler för elöverföringsavgifter ([2]) fastställs en mekanism för kompensation till systemansvariga för överföringssystem för kostnader som uppstår till följd av att de överför gränsöverskridande flöden av el och för gemensamma regler för överföringsavgifter. Den förordningen upphör emellertid att gälla den 2 mars 2011.

(2) För att kompensationsmekanismen mellan systemansvariga för överföringssystemen ska kunna genomföras kontinuerligt bör nya riktlinjer, enligt artikel 18.1 och 18.2 i förordning (EG) nr 714/2009, antas som återspeglar den institutionella ram som fastställs i den förordningen. I synnerhet bör den byrå för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (nedan kallad *byrån*) som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 713/2009 ([3]) vara ansvarig för att övervaka genomförandet av kompensationsmekanismen mellan systemansvariga för överföringssystemen.

(3) Bindande riktlinjer för inrättandet av en kompensationsmekanism mellan systemansvariga för överföringssystemen bör skapa en fast grund för hur kompensationsmekanismen mellan systemansvariga för överföringssystemen ska fungera och för rättvis kompensation till systemansvariga för överföringssystem för kostnader som uppstår till följd av att de överför gränsöverskridande flöden av el.

(4) Systemansvariga för överföringssystem från tredjeländer eller från områden som har ingått avtal med unionen som innebär att de har antagit och tillämpar unionens lagstiftning på elområdet bör tillåtas att delta i kompensationsmekanismen för överföringssystemen på samma villkor som systemansvariga för överföringssystem i medlemsstaterna.

(5) Det är lämpligt att tillåta systemansvariga för överföringssystem i tredjeländer, som inte har ingått avtal med unionen som innebär att de har antagit och tillämpar unionens lagstiftning på elområdet, att ingå flerpartsavtal med systemansvariga för överföringssystem i medlemsstaterna som gör det möjligt för alla parter att på ett rättvist sätt få kompensation för kostnader som uppstår till följd av att de överför gränsöverskridande flöden av el.

(6) Systemansvariga för överföringssystem bör kompenseras för energiförluster som uppstår på grund av att de överför gränsöverskridande flöden av el. Sådan kompensation bör baseras på en uppskattning av vilka förluster som skulle ha uppstått om ingen överföring av el hade ägt rum.

(7) En fond bör inrättas för att kompensera systemansvariga för överföringssystem för kostnaderna i samband med att infrastruktur görs tillgänglig för överföring av gränsöverskridande flöden av el. Fondens värde bör fastställas på grundval av en unionsövergripande bedömning av de långsiktiga genomsnittliga faktiska kostnaderna för att göra infrastruktur tillgänglig för överföring av gränsöverskridande flöden av el.

(8) Den unionsövergripande bedömningen av den infrastruktur för elöverföring som är förknippad med att underlätta gränsöverskridande flöden av el bör göras av byrån, som är det organ som samordnar de tillsynsmyndigheter som har en liknande uppgift på nationell nivå.

(9) Systemansvariga för överföringssystem i tredjeländer bör ha samma kostnader för användningen av unionens överföringssystem som systemansvariga för överföringssystem i medlemsstaterna.

(10) Skillnader i de avgifter som elproducenter får betala för tillgång till överföringssystemet bör inte negativt påverka den inre marknaden. Därför bör de genomsnittliga avgifterna för tillträde till näten i medlemsstaterna begränsas så att fördelarna med harmoniseringen kan omsättas i praktiken.

([1]) EUT L 176, 15.7.2003, s. 1.
([2]) EUT L 233, 3.9.2010, s. 1.
([3]) EUT L 211, 14.8.2009, s. 1.

(11) De åtgärder som föreskrivs i denna förordning är förenliga med yttrandet från den kommitté som inrättats genom artikel 46 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/72/EG [1].

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

De systemansvariga för överföringssystemen ska, på grundval av de riktlinjer som fastställs i del A i bilagan, få kompensation för kostnader som uppstår till följd av att de överför gränsöverskridande flöden av el via sina nät.

Artikel 2

De avgifter som tas ut av nätoperatörerna för tillträde till överföringssystemen ska vara förenliga med riktlinjerna i del B i bilagan.

Artikel 3

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den ska tillämpas från och med den 3 mars 2011.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 23 september 2010.

På kommissionens vägnar
José Manuel BARROSO
Ordförande

[1] EUT L 211, 14.8.2009, s. 55.

BILAGA

DEL A

Riktlinjer för kompensationsmekanismen mellan systemansvariga för överföringssystemen

1. Allmänna bestämmelser

1.1 Kompensationsmekanismen mellan systemansvariga för överföringssystemen (*Inter-Transmission System Operator Compensation – ITC*) ska kompensera för kostnader som uppstår till följd av överföring av gränsöverskridande flöden av el, inbegripet tillhandahållande av gränsöverskridande tillträde till det sammanlänkade systemet.

1.2 Det europeiska nätverket av systemansvariga för överföringssystemen för el (Entso för el), som inrättats i enlighet med artikel 5 i förordning (EG) nr 714/2009, ska upprätta en fond för kompensation till systemansvariga för överföringssystem för kostnader som uppstår till följd av att de överför gränsöverskridande flöden av el (ITC-fonden).

ITC-fonden ska tillhandahålla kompensation för

1. kostnaderna för förluster som drabbat nationella överföringssystem till följd av överföring av gränsöverskridande flöden av el,

och

2 kostnaderna för att göra infrastruktur tillgänglig för överföring av gränsöverskridande flöden av el.

1.3 Bidrag till ITC-fonden ska beräknas enligt punkterna 6 och 7.

Utbetalningar från ITC-fonden ska beräknas enligt punkterna 4 och 5.

Entso för el ska ansvara för hur inbetalning och utbetalning av alla belopp som avser ITC-fonden ska ske, och ska även besluta om tidpunkten för betalningar. Alla bidrag och utbetalningar ska göras snarast möjligt, och senast inom sex månader efter utgången av den period som de avser.

1.4 Byrån ska övervaka genomförandet av ITC-mekanismen och rapportera till kommissionen varje år om genomförandet av mekanismen och förvaltningen av ITC-fonden.

Entso för el ska samarbeta med kommissionen och byrån i det arbetet, och tillhandahålla byrån all information som är nödvändig för detta.

Varje systemansvarig för överföringssystem ska tillhandahålla Entso för el och byrån all information som krävs för genomförandet av ITC-mekanismen.

1.5 Fram till dess att Entso för el har inrättats ska de systemansvariga för överföringssystem samarbeta sinsemellan för att utföra de uppgifter som Entso för el har tilldelats med avseende på ITC-mekanismen.

1.6 Överföring av elektricitet ska beräknas, i regel på timbasis, på grundval av den absoluta mängden importerad el eller, beroende på vilken som är lägst, den absoluta mängden exporterad el över sammanlänkningar mellan de nationella överföringssystemen.

För beräkningen av eltransit ska mängden import och mängden export vid varje sammanlänkning mellan de nationella överföringssystemen minskas i förhållande till den kapacitet som tilldelats på ett sätt som inte är förenligt med punkt 2 i riktlinjerna för hantering av överbelastning i bilaga I till förordning (EG) nr 714/2009.

Trots bestämmelserna i andra stycket i denna punkt ska import från och export till tredjeland av el över sammanlänkningar som omfattas av bestämmelserna i punkt 7.1 inkluderas vid beräkningen av eltransit.

1.7 I denna del av bilagan avses med nettoflöde av el det absoluta värdet av skillnaden mellan den totala exporten av el från ett givet nationellt överföringssystem till länder där de systemansvariga för överföringssystem deltar i ITC-mekanismen och den totala importen av el från länder där de systemansvariga för överföringssystem deltar i ITC-mekanismen till samma överföringssystem.

För parter i ITC-mekanismen som har en gemensam gräns med minst ett tredjeland som omfattas av bestämmelserna i punkt 7.1 ska följande anpassningar av beräkningen av nettoflödet göras:

1. Om den totala exporten av el till länder där de systemansvariga för överföringssystem deltar i ITC-mekanismen är större än den totala importen av el från länder där de systemansvariga för överföringssystem deltar i ITC-mekanismen ska nettoflödena minskas med det lägre av följande:

   a) Nettoimportflödet från dessa tredjeländer, eller

   b) nettoexportflödet till länder där den systemansvarige för överföringssystem deltar i ITC-mekanismen.

2. Om den totala importen av el från länder där de systemansvariga för överföringssystem deltar i ITC-mekanismen är större än den totala exporten av el till länder där de systemansvariga för överföringssystem deltar i ITC-mekanismen ska nettoflödena minskas med det lägre av följande:

   a) Nettoexportflödet till dessa tredjeländer, eller

   b) nettoimportflödet från länder där den systemansvarige för överföringssystem deltar i ITC-mekanismen.

1.8 I denna bilaga avses med belastning den totala mängd el som övergår från det nationella överföringssystemet till anslutna distributionssystem, slutkonsumenter som är anslutna till överföringssystemet och producenter av el för användning vid elproduktion.

2. Deltagande i ITC-mekanismen

2.1 Varje tillsynsmyndighet ska se till att de systemansvariga för överföringssystem inom sitt behörighetsområde deltar i ITC-mekanismen och att inga extra avgifter för överföring av gränsöverskridande flöden av el inkluderas i de avgifter som tillämpas av de systemansvariga för överföringssystem för tillgång till näten.

2.2 Systemansvariga för överföringssystem från tredjeländer som ingått avtal med unionen som innebär att de har antagit och tillämpar unionens lagstiftning på elområdet ska ha rätt att delta i ITC-mekanismen.

Framför allt ska systemansvariga för överföringssystem som är verksamma inom de territorier som avses i artikel 9 i fördraget om upprättande av en energigemenskap [1] vara berättigade att delta i ITC-mekanismen.

Varje systemansvarig för överföringssystem från ett tredjeland som deltar i ITC-mekanismen ska behandlas på samma sätt som en systemansvarig för överföringssystem i en medlemsstat.

3. Flerpartsavtal

3.1 Entso för el ska underlätta ingåendet av flerpartsavtal om kompensation för kostnader som uppstår till följd av överföring av gränsöverskridande flöden av el mellan systemansvariga för överföringssystem som deltar i ITC-mekanismen och de systemansvariga för överföringssystem från tredjeländer som inte har ingått avtal med unionen som innebär att de har antagit och tillämpar unionens lagstiftning på elområdet, och som den 16 december 2009 undertecknade det frivilliga avtalet mellan systemansvariga för överföringssystem om kompensation mellan systemansvariga för överföringssystem.

3.2 Sådana flerpartsavtal ska syfta till att se till att systemansvariga för överföringssystem från tredjeland behandlas på samma sätt som systemansvariga för överföringssystem i länder som deltar i ITC-mekanismen.

[1] EUT L 198, 20.7.2006, s. 18.

3.3 Vid behov kan sådana flerpartsavtal innehålla rekommendationer om lämpliga justeringar av den totala kompensationen för att kompensera för att infrastruktur görs tillgänglig för överföring av gränsöverskridande flöden av el i enlighet med punkt 5. Sådana justeringar ska godkännas av kommissionen, med beaktande av byråns synpunkter.

3.4 Systemansvariga för överföringssystem från tredjeland ska inte behandlas mer fördelaktigt än de systemansvariga för överföringssystem som deltar i ITC-mekanismen.

3.5 Entso för el ska lägga fram alla sådana flerpartsavtal för kommissionen, som ska avge ett yttrande om huruvida fortsatt tillämpning av flerpartsavtalet främjar genomförandet av och en väl fungerande inre marknad för el samt den gränsöverskridande handeln. Kommissionens yttrande ska framför allt avse följande:

1. Huruvida avtalet enbart avser kompensation mellan systemansvariga för överföringssystem för kostnader som uppstår till följd av att de överför gränsöverskridande flöden av el.

2. Huruvida kraven i punkt 3.2 och 3.4 uppfylls.

3.6 Kommissionen ska vid utarbetandet av det yttrande som avses i punkt 3.5 samråda med alla medlemsstater, och i synnerhet beakta synpunkter från de medlemsstater som delar gräns med det berörda tredjelandet.

När kommissionen utarbetar yttrandet får den samråda med byrån.

4. Kompensation för förluster

4.1 Kompensationen för förluster som uppstått i nationella överföringssystem till följd av överföring av gränsöverskridande flöden av el ska beräknas separat från kompensationen för kostnader som uppstått i samband med att infrastruktur görs tillgänglig för överföring av gränsöverskridande flöden av el.

4.2 Den förlust som åsamkats ett nationellt överföringssystem ska fastställas genom beräkning av skillnaden mellan

1. de förluster som faktiskt uppstått för överföringssystemet under ifrågavarande period,

och

2. de uppskattade förluster för överföringssystemet som skulle ha uppstått för systemet under den relevanta perioden om ingen eltransit skulle ha skett.

4.3 Entso för el ska ansvara för den beräkning som avses i punkt 4.2 och ska offentliggöra beräkningen och metoden för denna i lämplig form. Beräkningen får baseras på uppskattningar vid olika tidpunkter under den relevanta perioden.

4.4 Värdet av förlusterna för ett nationellt överföringssystem till följd av gränsöverskridande flöden av el ska beräknas på grundval av samma underlag som det som tillsynsmyndigheten godkänt för alla förluster för de nationella överföringssystemen. Byrån ska kontrollera kriterierna för värdering av förluster på nationell nivå och särskilt ta hänsyn till att förluster värderas på ett rättvist och icke diskriminerande sätt.

Om den behöriga tillsynsmyndigheten inte har godkänt någon beräkningsgrund för förluster för en tidsperiod under vilken ITC-mekanismen tillämpas ska värdet av förlusterna med avseende på ITC-mekanismen uppskattas av Entso för el.

5. Kompensation för tillhandahållande av infrastruktur för gränsöverskridande flöden av el

5.1 Kommissionen ska, på förslag av byrån enligt punkt 5.3, fastställa den årliga summan för kompensation för gränsöverskridande infrastruktur som ska fördelas mellan systemansvariga för överföringssystem som kompensation för kostnaderna som uppstår till följd av att de gör infrastruktur tillgänglig för överföring av gränsöverskridande flöden av el. Om kommissionen inte samtycker med byrån om förslaget ska kommissionen begära ett andra yttrande från byrån.

5.2 Den årliga summan för kompensation för gränsöverskridande infrastruktur ska fördelas mellan systemansvariga för överföringssystem som har ansvar för de nationella överföringssystemen i förhållande till

1. transitfaktorn, dvs. andelen transiteringar via det nationella överföringssystemet av de totala transiteringarna via samtliga nationella överföringssystem,

2. belastningsfaktorn, dvs. kvadraten på eltransiteringen som en andel av belastning plus transit via det nationella överföringssystemet i förhållande till kvadraten på eltransiteringen som en andel av belastning plus transit via samtliga nationella överföringssystem.

Transitfaktorn ska viktas med 75 % och belastningsfaktorn med 25 %.

5.3 Byrån ska basera förslaget om den årliga summa för kompensation för gränsöverskridande infrastruktur som avses i punkt 5.1 på en unionsövergripande bedömning av den infrastruktur för elöverföring som är förknippad med att underlätta gränsöverskridande flöden av el. Byrån ska göra sitt bästa för att göra en bedömning inom två år efter dagen för tillämpningen av denna förordning. Entso för el ska ge byrån all den hjälp som behövs för att byrån ska kunna göra denna bedömning.

Bedömningen ska bestå av en teknisk och ekonomisk bedömning av de framtida långsiktiga genomsnittliga faktiska kostnaderna per år för att göra sådan infrastruktur för elöverföring tillgänglig för gränsöverskridande flöden av el under den relevanta perioden, och ska grundas på erkända metoder för kostnadsberäkning.

I de fall då infrastruktur finansieras på annat sätt än genom avgifter för tillträde till näten i enlighet med artikel 14 i förordning (EG) nr 714/2009 ska hänsyn till detta tas genom att bedömningen av kostnaderna för att göra infrastruktur tillgänglig för gränsöverskridande flöden av el anpassas på lämpligt sätt.

Denna unionsövergripande bedömning av infrastruktur för elöverföring ska omfatta infrastruktur i alla medlemsstater och tredjeländer som deltar i ITC-mekanismen och i system som drivs av systemansvariga för överföringssystem som ingått sådana flerpartsavtal som avses i punkt 3.

5.4 Fram till dess att byrån har genomfört den bedömning som avses i punkt 5.3 och kommissionen har fastställt den årliga summan för kompensation för gränsöverskridande infrastruktur i enlighet med punkt 5.1 ska den årliga summan för kompensation för gränsöverskridande infrastruktur uppgå till 100 000 000 euro.

5.5 I samband med det förslag som avses i punkt 5.1 ska byrån också yttra sig till kommissionen om lämpligheten i att använda långsiktiga genomsnittliga faktiska kostnader för bedömningen av kostnaderna för att göra infrastruktur tillgänglig för överföring av gränsöverskridande flöden av el.

6. Bidrag till ITC-fonden

6.1 De systemansvariga för överföringssystem ska bidra till ITC-fonden i förhållande till det absoluta värdet av nettoflöden till och från deras nationella överföringssystem som en andel av summan av det absoluta värdet av nettoflöden till och från alla nationella överföringssystem.

7. Avgift för användning av överföringssystem för import och export av el från tredjeland

7.1 En avgift för användning av överföringssystem ska betalas för all planerad import och export av el från tredjeländer om

1. landet inte har ingått avtal med unionen som innebär att det har antagit och tillämpar unionens lagstiftning på elområdet,

eller

2. den systemansvarige för överföringssystem som har ansvar för det system från vilket el importeras eller till vilket el exporteras inte har ingått något flerpartsavtal enligt punkt 3.

Avgiften ska fastställas i euro per megawattimme.

7.2 Varje deltagare i ITC-mekanismen ska ta ut avgiften för användning av överföringssystemet på planerad import och export av el mellan det nationella överföringssystemet och tredjelandets överföringssystem.

7.3 Den årliga avgiften för användning av överföringssystemet ska beräknas i förväg av Entso för el. Den ska motsvara det beräknade bidraget per megawattimme från systemansvariga för överföringssystem från ett deltagande land till ITC-fonden på grundval av de beräknade gränsöverskridande flödena av el för året i fråga.

DEL B

Riktlinjer för gemensamma regler för överföringsavgifter

1. De årliga genomsnittliga överföringsavgifter som betalas av producenter i varje medlemsstat ska ligga inom de ramar som fastställs i punkt 3.

2. De årliga genomsnittliga överföringsavgifter som producenterna betalar utgörs av de årliga totala överföringsavgifter som producenterna betalar dividerat med den totala uppmätta energi som producenterna årligen tillför en medlemsstats överföringssystem.

För den beräkning som beskrivs i punkt 3 ska överföringsavgifterna inte innefatta

1. avgifter som betalas av producenterna för materiella tillgångar som är nödvändiga för anslutning till systemet eller uppgradering av sådan anslutning,

2. avgifter som betalas av producenterna för tilläggstjänster,

3. särskilda avgifter för systemförluster som betalas av producenterna.

3. Värdet av de årliga genomsnittliga överföringsavgifter som betalas av producenterna ska motsvara 0–0,5 euro/MWh, utom för Danmark, Sverige, Finland, Rumänien, Irland, Storbritannien och Nordirland.

Värdet av de årliga genomsnittliga överföringsavgifter som betalas av producenter i Danmark, Sverige och Finland ska motsvara 0–1,2 euro/MWh.

De årliga genomsnittliga överföringsavgifter som betalas av producenter i Irland, Storbritannien och Nordirland ska motsvara 0–2,5 euro/MWh, och i Rumänien 0–2,0 euro/MWh.

4. Byrån ska kontrollera att storleken på de tillåtna överföringsavgifterna är lämplig, och särskilt ta hänsyn till hur de påverkar finansieringen av den överföringskapacitet som medlemsstaterna behöver för att uppfylla sina mål enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG [1], och hur de påverkar användarna av systemet generellt.

5. Byrån ska senast den 1 januari 2014 avge ett yttrande till kommissionen om huruvida storleken på de tillåtna överföringsavgifterna är lämplig för perioden efter den 1 januari 2015.

[1] EUT L 140, 5.6.2009, s. 16.